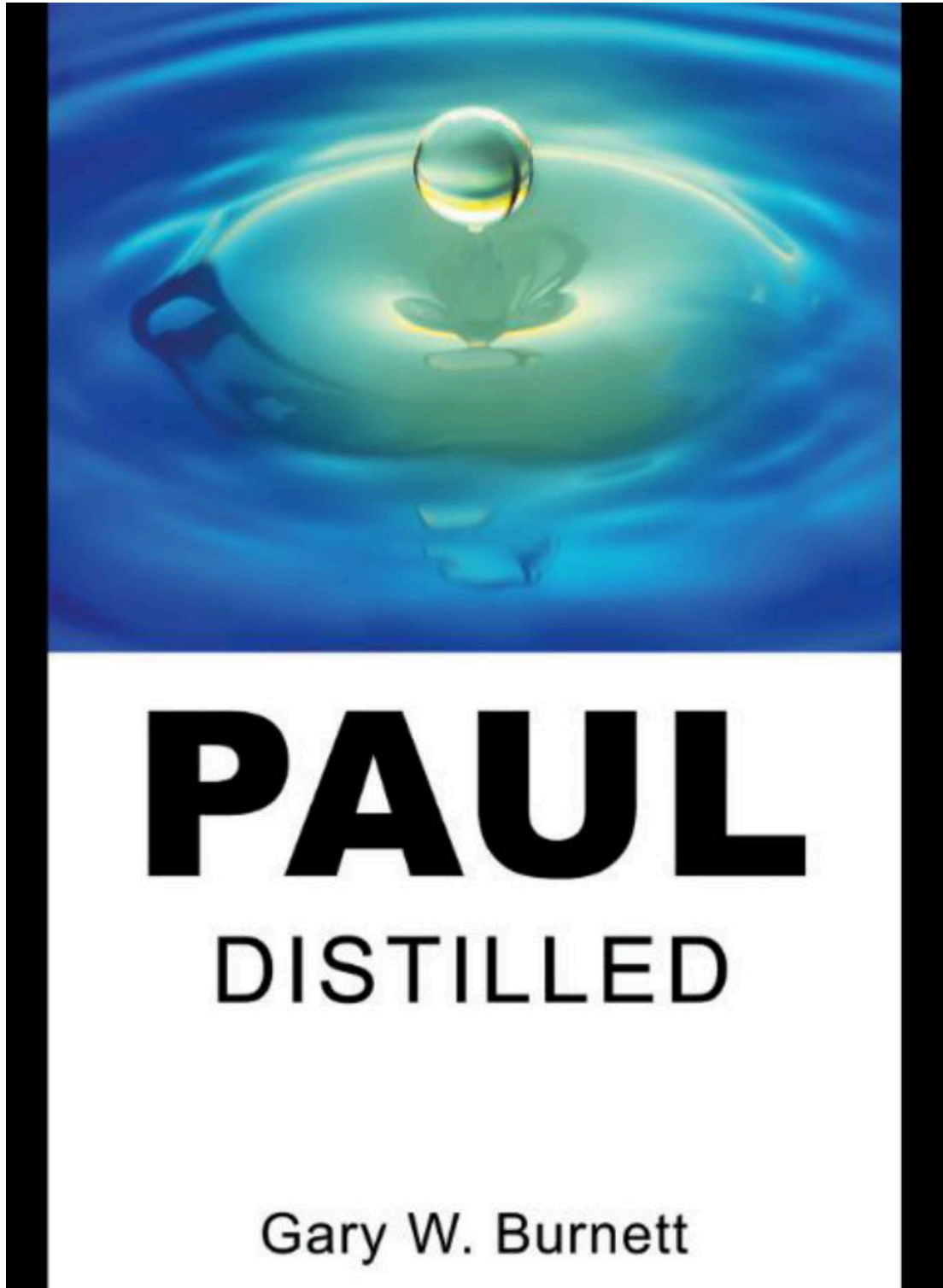

Paul Distilled by Garry W. Burnett

Kiini cha Paulo (Huduma Yake na Ujumbe Wake kwa Ufupi)

Burnett alikuwa profesa wa theolojia huko Belfast.

Hapa anakitambulisha kitabu chake:

[Paul Distilled by Gary W Burnett - YouTube](#)

Hapa kuna muhtasari mfupi wa kila sura, unaofaa sana kusikilizwa: [Fitzroy Sunday Nights - YouTube](#)

Utangulizi

Sura ya 1: Upendo wa Mungu Unaobadilisha Ulimwengu

Sura ya 2: Upendo ni Kitenzi

Sura ya 3: Injili

Sura ya 4: Mungu Aliyesulubiwa

Sura ya 5: Ufufuo Umeanza

Sura ya 6: Roho Atoaye Uzima

Sura ya 7: Yesu, Bwana Pekee wa Kweli wa Ulimwengu

Sura ya 8: Kuwa Haki ya Mungu Ulimwenguni

Sura ya 9: Kupenda Amani kwa Moyo Wote

Sura ya 10: Wakumbukeni Maskini

Sura ya 11: Dawa ya Hofu

Sura ya 12: Paulo na Wanawake kama Viongozi

Sura ya 13: Kuubadilisha Ulimwengu Pamoja

Sura ya 14: Kurudisha Kila Kitu Nyumbani

Paulo na Wanawake kama Viongozi

Wanawake katika Karne ya Kwanza

Kwa Paulo lilikuwa jambo la muhimu kuliko yote kwamba habari njema ya Yesu, Masihi, inawahusu watu wote. Zawadi ya Mungu ya uzima, yaani uumbaji mpya, haikuwa na ubaguzi na ilivunja mipaka yote ya kibinadamu. Ulimwengu wa Paulo ulikuwa na ngazi nyingi za mamlaka, na alipoanzisha jumuiya za wafuasi wa Yesu, ilimbidi kuhakikisha kwamba wanaelewa nguvu kamili ya Injili. Aliwaambia kwamba watu wote ni sawa katika Kristo. Kwa hiyo jumuiya hizi hazingeweza tena kuvumilia tofauti zilizotegemea kabila – kama mtu ni Myahudi au mtu wa mataifa –, hali ya kijamii na kiuchumi – kama mtu ni mtumwa au huru – au jinsia – kama mtu ni mwanamume au mwanamke. Katika ulimwengu wa Paulo, katika nchi yake ya asili, yaani dini ya Kiyahudi, na pia kwa ujumla katika utamaduni wa Kiyunani wa karne ya kwanza, wanawake walikuwa raia wa daraja la pili. Chuki dhidi ya wanawake ilienea kila mahali. Watunzi wa michezo ya kuigiza na wanafalsafa waliwadharau wanawake waziwazi – Euripides aliwaita “kiumbe hiki cha uharibifu”, wakati Aristotle alimwona mwanamke kuwa “mwanamume aliyeharibika umbo”. Kulikuwa na baadhi ya tofauti, lakini kwa ujumla wanawake walitendewa kama mali ya waume zao, hawakupata elimu rasmi, na kwa ujumla hawakuhesabiwa kuwa watu kamili.

Katika mapokeo ya Kiyahudi, kwa kawaida mwanamke alidharauliwa. Mwanahistoria Myahudi wa karne ya kwanza Josephus alisema kwamba mwanamke “ni duni kuliko mwanamume katika mambo yote”, na mwanafalsafa Myahudi Philo alidhani kwamba wanawake “kwa asili yao si wakamilifu na wameharibika”, hawana akili ya kufikiri, na “hawalingani na mwanamume kwa heshima”. Yoshua bin

Sira (Sirach) wa karne ya pili alisema kwamba “wanawake huleta aibu”, na katika *Agano la Rubeni* inasemwa waziwazi kwamba “wanawake ni waovu”. Katika masinagogi ya Kiyahudi ya wakati huo, wanawake walipaswa kusikiliza tu na hawakuruhusiwa kusema; hawakuhesabiwa kuwa washiriki kamili wa kusanyiko. Ulikuwa ulimwengu wa wanaume.

Paulo na Wanawake

Leo mara nyingi watu wana maoni kwamba, kuhusu wanawake, Paulo hakutofautiana sana na utamaduni aliokuwa akiishi ndani yake. Wengine wanadhani kwamba mtazamo wa Paulo kuhusu wanawake umepitwa na wakati kabisa na hauhusiki tena na ulimwengu wa kisasa, ambamo sote tunajua kwamba wanaume na wanawake wana haki sawa. Tumsahau Paulo, wanasema. Yeye ni mbaguzi wa kijinsia tu, labda hata anawachukia wanawake. Kwa wengine, Paulo anatajwa kama uthibitisho kwamba ni wanaume peke yao wanaopaswa kuwa walimu na viongozi kanisani. Madhehebu mazima hata leo bado yanawazuia wanawake wasiwe katika uongozi. Kwa baadhi ya watu, wanaume na wanawake wanakamilishana tu na hawana thamani sawa, na wanaume ndio wanaopaswa kuwa na mamlaka katika ndoa na kanisani. Lakini mitazamo yote miwili kuhusu Paulo inafasiri vibaya yale tunayosoma katika nyaraka zake, na inauelewa vibaya ulimwengu wa karne ya kwanza. Kwa maana usomaji makini wa nyaraka za Paulo unatuongoza kwenye hitimisho tofauti kabisa. Kwa Paulo, wanawake na wanaume wanategemeana (1 Wakorintho 11:11), wanapaswa kunyenyekeana (Waefeso 5:21), na wana haki sawa kuhusu mahusiano ya kimwili ndani ya ndoa (1 Wakorintho 7:3). Kwa Paulo, karama zote za Roho zilipatikana kwa kila mtu bila kujali jinsia, na kila mtu alipaswa kuzitaka karama za rohoni, hasa unabii – wanawake sawa na wanaume. Wafuasi wote wa Yesu, wanawake na wanaume, walikuwa “katika Kristo” kwa usawa, na walikuwa wakibadilishwa kuwa mfano wa Kristo (2 Wakorintho 3:18).

Zaidi ya hayo, ni wazi kwamba Paulo aliwakubali wanawake kama viongozi katika huduma. Kwake wanawake, kama wanaume, walikuwa washirika wa kuaminika na walio sawa. Anawaita wanawake “watenda kazi pamoja naye”, “walioshindana pamoja naye katika Injili” na “wenzi wa kweli”. Tunapooni kwamba Paulo anatumia maneno haya kwa wanawake, pamoja na “shemasi mwanamke”, “kiongozi”, “mtenda kazi pamoja naye katika Kristo Yesu” na, kama tutakavyoona punde, “mtume”, tunapata picha ya Paulo inayotofautiana kabisa na ulimwengu aliokuwa akiishi ndani yake, na pia na jinsi anavyoelezwa mara nyingi leo. Watu wanaotaka kuirudisha nyuma nafasi ya mwanamke kanisani kwa kawaida hutaja mistari miwili katika 1 Wakorintho na 1 Timotheo. Ni muhimu kuitambua mistari hii, lakini kwa kweli si mahali sahihi pa kuanzia tunapomtafakari Paulo.

Agano la Kale na Yesu

Ni muhimu kukumbuka kwamba Paulo alikuwa Myahudi na aliyajua vizuri maandiko yake ya Kiyahudi, ambamo tunawakuta viongozi wanawake wa ajabu kama Miriamu, kiongozi na nabii wa Israeli na kiongozi wa uimbaji; Debora, nabii mwingine wa kike, aliyetongoza nchi yake kwa mafanikio makubwa wakati wa Waamuzi; na Hulda, ambaye Mfalme Yosia alimchagua kuliko manabii wote wanaume. Hakuna hata mmoja wao, wala malkia yeyote wa Israeli aliyetawazwa, aliyewahi kukosolewa kwa nafasi yake ya uongozi kwa sababu alikuwa mwanamke. Kisha tuna mwinjilisti mwanamke katika Isaya 40:9, anayetangaza habari njema ya kuja kwa ufalme wa BWANA (Yahweh). Kiebrania kinamtambulisha wazi mhubiri huyu kuwa mwanamke, jambo ambalo linapotea katika tafsiri zetu nyingi za Kijerumani. Katika Zaburi 68:11 wahubiri wengine wanawake wanapewa nafasi ya mbele: “Bwana analitoa neno lake; wanawake wanaohubiri habari ni jeshi kubwa.” Na bila shaka hatupaswi kusahau unabii wa nabii Yoeli

kwamba Mungu angemimina Roho wake, hivi kwamba “binti zenu na wana wenu watatabiri” – maneno ambayo, kama inavyojulikana, Petro aliyatumia katika mahubiri yake ya siku ya Pentekoste alipouelezea umati kile kilichokuwa kikitokea. Na pia jinsi Zaburi, Isaya, Hosea na Kumbukumbu la Torati zinavyomweleza Mungu kama mama. Licha ya jinsi watu wa rika lake walivyowadharau wanawake, Paulo alijua Biblia yake, na alifahamu vizuri kabisa mapokeo yenye nguvu ya viongozi, manabii na wahubiri wanawake yaliyokuwa urithi wake.

Na alifundishwa na Gamalieli, aliyeheshimiwa sana na kizazi chake na vizazi vilivyofuata. Kwa kadiri tunavyojua, Gamalieli alikuwa tofauti na marabi wengine wa dini ya Kiyahudi ya Mafarisayo, waliokuwa na maoni ya chini sana kuhusu wanawake. Katika misemo yake iliyohifadhiwa katika Mishna, Gamalieli anawakubali wanawake, anawatendea kwa usawa na wanaume, anajali ustawi wao, na kamwe hasemi kwa dharau kuwahusu – kinyume kabisa na walimu wengine wa kirabi ambao, kama tulivyoona, waliwachukia wanawake waziwazi. Paulo pia alikuwa na mfano wa Yesu mbele yake, ambaye, tofauti na walimu wengine wa wakati wake, aliwaruhusu wanawake kuketi miguuni pake na kujifunza. Yesu aliwakaribisha wafuasi wanawake, na makutano yake na wanawake kama yule mwanamke Msamaria kisimani, ambapo alivunja desturi kadhaa za kijamii, yanashuhudia jinsi alivyowakubali wanawake. Kulikuwa na wanawake wengi mno walioguswa na mikono yake ya uponyaji, wakiwemo wengi waliohesabiwa kuwa najisi kwa mujibu wa sheria za ibada. Zaidi ya hayo, Yesu baada ya kufufuka kwake alimtokea kwanza Mariamu Magdalene, na kwa njia hiyo alionyesha kwamba aliuheshimu ushuhuda wa mwanamke, kinyume na utamaduni uliotawala kwa ujumla wakati huo. Na waandishi wa Injili walikuwa tayari kuwataja wanawake kuwa mashahidi wa kwanza wa ufufuo, ingawa kwa kawaida neno la mwanamke halikukubaliwa mahakamani.

Bila shaka mambo haya yote yalichangia jinsi Paulo alivyowafikiria wanawake. Yale tunayosoma kuhusu Paulo katika Matendo ya Mitume na katika nyaraka zake yanamfunua Paulo aliyekwenda kinyume na utamaduni wake na aliyekuwa wa kimapinduzi katika kuwakubali wanawake. Kwa Paulo, wanaume na wanawake walikuwa wamekombinelewa kwa usawa katika Kristo, walikuwa kitu kimoja katika mwili wa Kristo, walikuwa kwa usawa makuhani katika ufalme wa Mungu, Roho alikuwa amemiminwa juu yao kwa usawa, na wote wawili walipaswa kutumikiana na kuutumikia ulimwengu kwa unyenyekevu na upendo. Misingi ya theolojia yake inasema mengi kuhusu usawa wa wanawake na wanaume kanisani. Na fikirieni 1 Wathesalonike 2:7, ambapo Paulo anajieleza kama mama anayenyonyesha. Si jambo ambalo mtu angelitarajia kama Paulo angekuwa mwanamume wa kawaida mwenye kiburi cha kiume, anayelinda majivuno yake dhaifu ya kiume!

Tuanze na Warumi 16

Ili kujua Paulo alifikiri nini kuhusu wanawake katika nafasi za uongozi, ni lazima tuanze katika waraka wake mkuu kwa Warumi. Na ni lazima tufungue sura ya 16. Ninaamini wengi wetu tumeipitia sura hii haraka haraka – inaonekana kuwa mkusanyiko wa majina tu, ya watu ambao Paulo anawasalimu. Lakini kwa kweli hii ni sura ya kuvutia sana. Paulo alikuwa hajawahi kufika Rumi. Katika waraka huu, ambamo anataka kupata msaada wa Warumi kwa ajili ya safari yake ya kimisionari aliyoipanga kwenda Hispania, anawasalimu kwa uangalifu viongozi wa makanisa ya nyumbani ya Rumi. Kanisa la Rumi halikuwa kusanyiko moja kubwa, bali lilikuwa makundi kadhaa madogo yaliyokutana katika nyumba za watu, mara nyingi katika nyumba za kupanga zilizobanana. Kutokana na majina yaliyo katika sura ya 16 tunaweza kutambua mengi – baadhi ni majina ya watumwa, baadhi ni majina ya Kiyahudi na baadhi ni majina ya Mataifa. Na baadhi yake ni majina ya wanawake. Watu kama Priska, Trifaina, Trifosa, Mariamu, Persisi na Yulia. Wote hao walikuwa viongozi au viongozi wasaidizi wa makanisa madogo ya

waumini huko Rumi. Kwa kweli, zaidi ya theluthi mbili ya watenda kazi ambao Paulo anawasifu hapa kwa ajili ya kazi yao ya Kikristo ni wanawake. Lakini kuna wanawake watatu wanaojitokeza kwa namna ya pekee.

Fibi

Kwanza: Fibi, ambaye Paulo anasema kwamba ni mtumishi au shemasi mwanamke wa kanisa lililoko Kenkrea. Baadhi ya tafsiri zimechagua “shemasi mwanamke”, lakini katika Kigiriki hakuna neno la namna hiyo. Tukiangalia jinsi Paulo anavyolitumia neno hili mahali pengine, kwa kweli hakuwezi kuwa na shaka kwamba Fibi ni kiongozi wa kanisa la Korintho, mahali Paulo alipokuwa alipoandika waraka huu. Tukiitazama kwa makini lugha na maneno ambayo Paulo anayatumia katika mistari ya 1 na 2, basi, kwa yote tunayoyajua kuhusu barua za wakati huo, Fibi ni mtu mwenye hadhi fulani, na ni kiongozi katika kanisa la Korintho aliyekabidhiwa jukumu la kuupeleka Rumi waraka muhimu sana wa Paulo.

Wakati huo ilikuwa desturi kwamba mtu aliyeipeleka barua aliisoma kwa sauti na kuwafafanulia wapokeaji. Je, hilo si jambo la kuvutia? Waraka wa Paulo kwa Warumi ulikuwa wa muhimu mno kwake – alikuwa hajawahi kufika huko, lakini alitaka kupata msaada wa Wakristo hawa ili kuipeleka habari njema hadi magharibi mwa dola, na kwa hiyo anakuwa mwangalifu sana katika kueleza jinsi anavyoielewa Injili. Anamkabidhi nani waraka wake? Fibi, mwanamke huyu kiongozi, anayeupeleka Rumi. Jambo linazidi kuvutia – kwa maana inaelekea kwamba Fibi, alipofika Rumi, kwa mujibu wa desturi ya kawaida alizunguka katika makanisa mbalimbali ya nyumbani na kuusoma waraka kwa sauti (kumbukeni kwamba, kwa sababu ya ugumu wa kusoma na kuandika, watu waliusikia waraka zaidi kuliko kuusoma), kisha akaketi pamoja na makundi hayo ili kuhakikisha kwamba wameelewa kile ambacho Paulo alikuwa akikilenga.

Tunaweza kuwaza kwamba Paulo, huko Korintho, aliketi pamoja na Fibi, akaupitia waraka pamoja naye, na kumweleza jinsi alivyotaka usomwe, nini alitaka kisisitizwe, na sehemu zipi huenda angelazimika kuzieleza. Kwa hiyo Fibi – kiongozi wa kanisa aliyekabidhiwa na mtume jukumu la kueleza na kuufundisha waraka wake kwa Warumi – haendani kabisa na yale tuliyoyasikia kutoka kwa Paulo kuhusu viongozi na walimu wanawake.

Priska

Priska, au Prisila, kama Luka anavyomwita katika Matendo ya Mitume, alikuwa mtu ambaye Paulo alifanya kazi pamoja naye na mumewe Akila katika Injili. Kati ya mara 6 anazotajwa, Priska anatajwa mara nne kabla ya mumewe, jambo ambalo halikuwa la kawaida katika utamaduni wa Kigiriki na wa Kiebrania, na linaonyesha nafasi muhimu, labda hata muhimu zaidi, aliyokuwa nayo katika huduma ya wenzi hao. Wote wawili – bila shaka Priska akiwemo – wanatajwa kwa namna ya pekee na Luka kama walimu wa Apolo, aliyekuja kuwa mtu muhimu kati ya wafuasi wa kwanza wa Yesu. Kwa hiyo tayari tunajua kutoka katika Matendo ya Mitume kwamba Priska alikuwa kiongozi wa kanisa na mwalimu aliyewafundisha wanaume. Wakati Paulo alipoandika Waraka kwa Warumi, wawili hao walikuwa wamehamia Rumi na waliongoza kanisa la nyumbani. Paulo anawasalimu kwa moyo mkunjufu, na tena analitaja jina la Priska kwanza.

Yunia

Lakini kisha yupo Yunia, anayetokea katika mstari wa 7. Wasalimuni Androniko na Yunia, jamaa zangu, waliofungwa pamoja nami; hao ni maarufu miongoni mwa mitume, nao walikuwa katika Kristo kabla

yangu. New International Version ya zamani na baadhi ya tafsiri nyingine zinaliandika jina hapa kuwa Junias, jambo linaloonyesha kwamba ni mwanamume, lakini jina ni Yunia (Junia), jina la Kilatini la kike lililopewa watumwa au wanawake waliowekwa huru. Katika maandiko ya wakati huo kuna mifano mingi ya jina hili la kike, lakini hakuna hata mmoja wa jina la mwanamume, Junias. Inafurahisha kwamba sasa hakuna tena ubishi kuhusu maana ya jina hili, na katika New International Version mpya sasa limeandikwa Junia. Yunia alikuwa mwanamke, huenda alikuwa mke wa Androniko. Sababu iliyowafanya watu zamani wajaribu kumfanya Yunia kuwa mwanamume ni maneno yanayofuata, ambamo Paulo anasema kwamba wenzi hao “ni maarufu miongoni mwa mitume”. Katika kanisa lililotawaliwa na wanaume, wazo kwamba mwanamke angeweza kuwa mtume halikukubalika. Ukiitazama historia, inashangaza kwamba wasomi wanaume walilibadilisha neno kwa neno andiko la Kigiriki, ili kulifanya jina la kike lililo wazi kabisa kuwa jina la kiume, yaani Junias. Inafaa kujua kidogo kuhusu historia hiyo.

Wataalamu wa Biblia wanatumia andiko la Agano Jipya la Kigiriki lililokusanywa kutoka vyanzo vingi – toleo ambalo, baada ya kuchunguza maelfu ya miswada ya kale, linaonekana kuwa ndilo linalowakilisha kwa uhakika zaidi maandiko ya asili. Katika maandiko hayo yaliyokusanywa ya Agano Jipya la Kigiriki, tangu Matengenezo ya Kanisa hadi toleo la Nestle la Agano Jipya la Kigiriki la mwaka 1927, Yunia wa Warumi 16 alikuwa mwanamke. Lakini kisha Nestle aliamua kwamba jina hilo lazima liwe la kiume, na hivyo ghafla “Junias” likatokea, na Yunia akawekwa katika tanbihi. Miaka hamsini baadaye, andiko la Kigiriki lililokusanywa na wasomi liliacha hata tanbihi hiyo. Ni katika miaka ya 1990 tu ndipo marekebisho yalipofanywa, na ikawekwa wazi kile ambacho miswada yote ya Kigiriki ya awali na wasomi wote wa awali walikijua: Yunia alikuwa mwanamke.

Lakini ingawa leo wote wanakubaliana kuhusu jambo hili, kulikuwa na baadhi ya watu waliokosa raha sana kwa kile ambacho Paulo anasema kweli katika mstari huu – kwamba Yunia, mwanamke, alikuwa mtume –, hivi kwamba walijaribu kubadilisha “maarufu miongoni mwa mitume” kuwa “wanaojulikana vizuri na mitume”. Ndivyo ilivyo, kwa mfano, katika English Standard Version.

Lakini kwa mababa wote wa kanisa wa awali, waliozungumza Kigiriki na waliojua vizuri sana jinsi ya kutafsiri neno, “maarufu miongoni mwa mitume” ndiyo iliyokuwa maana ya sentensi hiyo!

Haya ndiyo aliyosema Yohane Krisostomo katika karne ya nne:

Kuwa mtume tu ni jambo kubwa, lakini zaidi ya hayo kuwa maarufu miongoni mwao – fikirieni ni sifa kuu namna gani hii. Heshima kwa yule anayestahili heshima! Hekima ya mwanamke huyu ilikuwa kubwa kiasi gani, hata akaonekana kuwa anastahili kuitwa mtume.

Yunia alikuwa mwanamke, na alikuwa mtume, kiongozi maarufu kanisani wakati wa Paulo.

Basi, ikiwa ndivyo ilivyo, pamoja na Fibi, Priska na viongozi wengine wanawake wa kanisa katika Warumi 16, hitimisho haliepukiki – wanawake walikuwa na nafasi kamili katika uongozi na ufundishaji katika makundi ya kwanza ya Kikristo, sawa na wanaume. **Kwa kuwa ndivyo ilivyo, maandiko mengine yote ambayo kwa mtazamo wa kwanza tunadhani yanapingana na Warumi 16 lazima yaangaliwe katika mwanga wa andiko hili.** Hapa, pamoja na ushuhuda wa Matendo ya Mitume, ndipo mahali sahihi pa kuanzia.

Maandiko Mengine

Basi, yale maandiko mawili yaliyokwisha kutajwa kutoka 1 Wakorintho na 1 Timotheo yanaonekana kama mambo yasiyo ya kawaida, na kuna mengi yanayoweza kusemwa kuhusu mazingira ya mistari hii, ambayo yangetuzuia tusi yatangaze yale ambayo Paulo anasema hapa kuwa yanawahusu wote. **Lingekuwa jambo la ajabu kwa Wakristo wanaoiamini Biblia kujenga msimamo wa kitheolojia kwa msingi wa mistari miwili tu, bila kuuzingatia ushuhuda wenye nguvu wa Agano Jipya lote lililobaki. Lakini kwa bahati mbaya, hicho ndicho hasa kilichotokea.**

Kama mnataka kulichunguza jambo hili kwa undani zaidi, uchunguzi wa kina zaidi wa maandiko haya mawili mtaupata katika kitabu cha Philip Payne *Mann und Frau: Eins in Christus*. Kwa ufupi, katika uchunguzi wake makini wa andiko hili, Payne anafikia hitimisho kwamba 1 Timotheo 2:8-15 lazima isomwe kwa kuzingatia kusudi la Paulo la kupinga mafundisho ya uongo yaliyokuwa yamewaathiri sana baadhi ya wanawake huko Efeso, ambao shughuli zao za kueneza mafundisho hayo zilipaswa kuzuiliwa. Hakuna chochote katika kifungu hiki kinachounga mkono “katazo la jumla kwa wanawake kufundisha au kutumia mamlaka juu ya wanaume”, wala hakuna kinachounga mkono mtazamo kwamba “wanawake kwa asili yao hawafai kufundisha au kutumia mamlaka juu ya wanaume katika mambo ya kiroho au mengine”. Wala, anasema, “Paulo hafanyi katazo hili maalum kuwa la jumla kwa makanisa yote na kwa nyakati zote”.

Uchunguzi wake wa 1 Wakorintho 14:34-35 ni wa makini zaidi hata, na pamoja na wasomi wengine wahafidhina anafikia hitimisho, kwa msingi wa ushahidi katika miswada ya awali ya Kigiriki, kwamba huenda mistari hii iliingizwa na waandishi (wanakili) wengine, na huenda haikuwa sehemu ya waraka wa asili wa Paulo.

Kwa hiyo kuna sababu nzuri sana za kutoyaona maandiko haya mawili kuwa kanuni ya lazima, wala kwa namna yoyote kuwa kielelezo cha yale ambayo Paulo aliyafikiri kuhusu wanawake kama walimu na viongozi kanisani.

Wanawake katika Uongozi

Kuna vifungu vingine zaidi katika nyaraka za Paulo vinavyopaswa kuchunguzwa, ikiwa tunataka kupata picha kamili zaidi ya yale ambayo Paulo aliyafikiri kuhusu wanawake kanisani na katika mahusiano ya kifamilia. Lengo letu lilikuwa tu kusahihisha mtazamo unaotawaliwa na wanaume ulioenea kanisani, ambao umepotosha yale ambayo Paulo anasema kuhusu wanawake katika huduma, katika kufundisha na katika uongozi. Kifungu cha Warumi 16 lazima kizingatiwe kwa vyovyote vile, mtu anaposoma yote ambayo Paulo anasema kuhusu jambo hili. Ni muhimu pia kuzingatia 1 Wakorintho 11, ambapo Paulo anachukulia kwamba wanawake wanaruhusiwa kutabiri hadharani kanisani.

Polepole inianza kuonekana kwamba Paulo amepakwa sifa mbaya isivyostahili. Inaonekana kwamba katika karne zote wanawake wamebaguliwa vibaya sana, na kwamba kanisa la Kikristo limekosa mengi kwa kutowaruhusu wanawake kuufuata wito wa huduma ya Kikristo.

Hili ni doa la aibu katika historia ya kanisa. Imepita muda mrefu tangu ilipopaswa kila kanisa la Kikristo, kila dhehebu na kila kundi kuhakikisha kwamba wanawake wanapata nafasi ya kutimiza kikamilifu wajibu wao kama watumishi wa neema ya Mungu, wa neno, na wa huduma ya uchungaji wa roho za watu.

Ni lazima tuyachukue kwa uzito maneno ya Paulo: kwake hapakuwa na mtumwa wala huru, Myahudi wala Myunani, mwanamume wala mwanamke – sisi sote ni kitu kimoja katika Kristo. Tofauti kati ya

mwanamume na mwanamke, pamoja na migawanyiko mingine miwili ambayo Paulo anaitaja hapa, imeondolewa katika mwili wa Kristo.

Hii si maelezo tu kuhusu ukweli kwamba nafasi ya kiroho ya wanawake na wanaume mbele za Mungu ni moja – maneno ya Paulo “kwa maana ninyi nyote mmekuwa mmoja katika Kristo Yesu” katika Wagalatia 3:28 yana matokeo kwa hali halisi ya kijamii ya jumuiya ya Kikristo. Katika mstari unaolingana nao, Wakolosai 3:11, inakuwa wazi kutokana na mistari iliyo kabla yake na baada yake kwamba Paulo anaona kushindwa kwa migawanyiko ya namna hii kuwa na matokeo ya kivitendo kwa maisha ya pamoja ya kanisa.

Na jambo hili linaturudisha kwenye mada kuu za Injili ambazo tumekuwa tukizitafakari. Katika Yesu, Mungu amekuja kuuokoa na kuufanya upya ulimwengu wake, na kutufanya kuwa wanadamu kamili. Hiyo inamaanisha kwamba hakuna tofauti za kijamii, za matabaka au za tabaka za kuzaliwa kati yetu. Wala hakuwezi kuwa na migawanyiko ya kikabila au ya rangi, kwa sababu kila mmoja wetu aliyekombolewa na Kristo yuko huru kumpenda Mungu na kumtumikia jinsi alivyotuita. Na jambo hilo hilo hasa linawahusu wanawake na wanaume.

Paulo angepinga vikali kila mtazamo unaowadharau wanawake, unaowabagua na kusema kwamba huwezi kufanya hiki au kile kanisani. Hayo ni sehemu kubwa ya utaratibu wa zamani. Kuna uumbaji mpya.

Tunamtumikia Bwana Kristo kwa unyenyekevu pamoja, mwanamke na mwanamume, Mungu anapotupa neema na nguvu.

Kutafakari

Mmeona nini katika jinsi wanawake walivyotendewa katika makanisa mliyohusiana nayo? Je, historia ya Yunia katika Warumi 16 inawashangaza? Kuna matokeo gani kwa kuwa Paulo anamhesabu Yunia miongoni mwa mitume? **Je, mnadhani kwamba yale yaliyoandikwa katika Matendo ya Mitume na Warumi 16 kuhusu wanawake katika nafasi za uongozi yanapaswa kuwa na uzito mkubwa zaidi kuliko maandiko ya 1 Wakorintho 14 na 1 Timotheo 2?**

Makanisa yanawezaje kurejesha uwiano kati ya wanawake na wanaume katika uongozi?

Burnett, Gary W.. Paul Distilled, Wipf & Stock. Toleo la Kindle.

Tafsiri ya Kijerumani: Hans-Jörg Ronsdorf, kwa ruhusa ya mwandishi, kwa msaada wa www.deepl.com

22 Aprili 2022